

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	تعداد صفحات : ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/۰۳/۰۵	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

الف	تاریخ ادبیات (۲ نمره) ۱- هریک از ویژگی‌های شعری زیر مربوط به کدام شاعر دوره بیداری است؟ الف) شعرهای او که به زبان ساده و طنز آمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن بود، در روزنامه « نسیم شمال » به چاپ می رسید. ب) عرصه هنری وی تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی بود که در برانگیختن مردم و آزادی خواهی نقش بسیار مؤثر داشت. ۲- جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید. الف) قائم مقام فراهانی احیا کننده نثر فارسی است و « » مهم ترین اثر اوست. ب) در دوره بیداری، ادبیات - به ویژه شعر - برای آن که بتواند با توده مردم ارتباط برقرار کند، زبان را برگزید. ۳- « شعر نو تغزلی » در کدام دوره ادبیات معاصر به گسترده ترین جریان های زمان خود تبدیل شد؟ الف) دوره دوم (ب) دوره چهارم (ج) دوره سوم (د) دوره اول ۴- نام آثار را درستون « الف » به پدید آورندگان آثار درستون « ب » وصل کنید. (درستون « ب » یک مورد اضافی است.)	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۷۵										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>« الف »</th> <th>« ب »</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) منظومه حیدر بابایه سلام</td> <td>۱- حسن مقدم</td> </tr> <tr> <td>ب) جعفر خان از فرنگ برگشته</td> <td>۲- فیصل امین پور</td> </tr> <tr> <td>ج) در کوچه آفتاب</td> <td>۳- محمد حسین بهجت تبریزی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- موسوی گرمارودی</td> </tr> </tbody> </table>	« الف »	« ب »	الف) منظومه حیدر بابایه سلام	۱- حسن مقدم	ب) جعفر خان از فرنگ برگشته	۲- فیصل امین پور	ج) در کوچه آفتاب	۳- محمد حسین بهجت تبریزی		۴- موسوی گرمارودی	
« الف »	« ب »											
الف) منظومه حیدر بابایه سلام	۱- حسن مقدم											
ب) جعفر خان از فرنگ برگشته	۲- فیصل امین پور											
ج) در کوچه آفتاب	۳- محمد حسین بهجت تبریزی											
	۴- موسوی گرمارودی											
ب)	سبک شناسی (۲ نمره) ۵- درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید. الف) زبان و واژگان شعری در قضاید دوره انقلاب به سبک خراسانی نزدیک است. ب) اندیشه حاکم بر داستان های دهه اول پس از پیروزی انقلاب ، ابتدا اجتماعی و در مرحله بعد سیاسی بود. ۶- بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان چه بود؟ الف) توجه به مردم (ب) تعلیم و تربیت جدید (ج) آزادی (د) قانون ۷- پرسش های کوتاه پاسخ : الف) نمونه ای از تخیلات سرایندهگان پیشین را در اشعار کدام شاعر دوره بیداری می توان دید؟ ب) یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب داستان های دوران مشروطه چیست؟ ۸- همه گزینه ها « سطح ادبی » شعر ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی را نشان می دهد ، به جز گزینه الف) علاوه بر قالب های سنتی ، قالب نیمایی و سپید پر کاربرد است. ب) صور خیال ، جدید و نو هستند و تکرار تصاویر شاعران دوره های قبل نیستند. ج) گرایش به نماد در تصاویر شعری بیشتر می شود. د) معشوق در ادبیات معاصر مانند دوره های آغازین شعر فارسی زمینی است.	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵										
	« ادامه سوالات در صفحه دوم »											

تعداد صفحات: ۴	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۰۵	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

	<p>ج) موسیقی شعر (۶ نمره)</p> <p>۹- با توجه به جمله‌های زیر، مورد درست را از داخل پرانتز انتخاب کنید.</p> <p>الف) در مصرع: « همه کارم ز خود کامی به بد نامی کشید آخر » شاعر از اختیار زبانی (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند) استفاده کرده است.</p> <p>ب) با توجه به علامت‌های هجایی، رکن « سوی دلم » « U-U- » شاعر از اختیار وزنی (قلب - ابدال) استفاده کرده است.</p> <p>۱۰- وزن کدام بیت « ناهمسان » است آن را مشخص کنید ؟</p> <p>الف) سعدی نظراز رویت کوتاه نکند هرگز ور روی بگردانی، در دامت آویزد</p> <p>ب) از کرده خویشتن پشیمانم جز توبه ره دگر نمی‌دانم</p> <p>۱۱- واژه‌های « که » (U) و « نیست » (U-) در کجای مصرع با کلمه « بد » (-) برابر است؟ این اختیار از کدام نوع است؟</p> <p>۱۲- پس از تقطیع هجایی و تعیین وزن بیت زیر، اختیارات « وزنی » به کار رفته در آن را بنویسید.</p> <p>دست در دامن مولا زد در که علی بگذر و از ما مگذر</p> <p>۱۳- « پایه های آوایی » و « وزن » یک مصرع از بیت زیر را تعیین کنید و « نام بحر » آن را بنویسید.</p> <p>به سوزی ده کلام را روایی کز آن گرمی کند آتش گدایی</p> <p>۱۴- شعر زیر، در چه قالبی سروده شده است؟ دو مورد از ویژگی این نوع شعر را بنویسید.</p> <p>چون درختی در صمیم سرد و بی ابر زمستانی هر چه برگم بود و بارم بود هر چه از فر بلوغ گرم تابستان و میراث بهارم بود؛ هر چه یاد و یادگارم بود، ریخته است.</p>	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱/۵ ۲/۲۵ ۰/۷۵
--	---	--

	<p>د) زیبایی شناسی (۶ نمره)</p> <p>۱۵- در بیت های زیر، هر یک از قسمت های مشخص شده، کدام آرایه معنوی را به وجود آورده است ؟</p> <p>الف) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها</p> <p>ب) سپهبد فرستنده را گفت گرم سخن های شیرین به آوای نرم</p> <p>ج) در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید و السلام</p> <p>د) تویی بهانه آن ابرها که می‌گریند بیا که صاف شود این هوای بارانی</p> <p>۱۶- بیت زیر، کدام آرایه ادبی را نشان می‌دهد؟ دانسته تاریخی خود را در مورد آن بنویسید.</p> <p>نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت متحیرم چه نامم شه مُلک لا فتی را</p>	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۷۵
--	---	--------------------------------------

	« ادامه سوالات در صفحه سوم »	
--	------------------------------	--

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۰۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۰/۵	۱۷- در بیت زیر، آرایه «تضمین» را مشخص کنید؛ حافظ از شعر کدام شاعر تضمین کرده است؟ خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی											
	۱۸- با توجه به بیت‌های زیر، به سؤال‌ها پاسخ دهید. ۱- دل و کشورت جمع و معمور باد! ز ملکوت پراکندگی دور باد!											
۰/۲۵	۲- افروختن و سوختن و جامه دریدن پروانه زمن، شمع زمن، گل زمن آموخت											
۰/۵	الف) نوع «لف و نشر» بیت اول تعیین کنید. ب) در بیت دوم «لف سوم» و «نشر دوم» را بیابید و بنویسید.											
۰/۷۵	۱۹- در کدام یک از بیت‌های زیر، آرایه «متناقض نما» دیده می‌شود؟ دلیل تشخیص خود را بنویسید. الف) زکوی یار می آید نسیم باد نروزی ازین باد ار مدد خواهی چراغ دل بر افروزی ب) شکر ایزد که به اقبال کله گوشه گیل نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد											
	۲۰- در هر یک از بیت‌های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ «قسمت ب» یک مورد اضافه است.											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) از آن مرد دانا دهان دوخته است / که ببند که شمع از زبان سوخته است</td> <td>۱- اسلوب معادله</td> </tr> <tr> <td>ب) خداوند لباس هراس و گرسنگی را به آن‌ها چشانند.</td> <td>۲- ایهام</td> </tr> <tr> <td>ج) چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره زردی است</td> <td>۳- حسن تعلیل</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- حس آمیزی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	الف) از آن مرد دانا دهان دوخته است / که ببند که شمع از زبان سوخته است	۱- اسلوب معادله	ب) خداوند لباس هراس و گرسنگی را به آن‌ها چشانند.	۲- ایهام	ج) چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره زردی است	۳- حسن تعلیل		۴- حس آمیزی	
الف	ب											
الف) از آن مرد دانا دهان دوخته است / که ببند که شمع از زبان سوخته است	۱- اسلوب معادله											
ب) خداوند لباس هراس و گرسنگی را به آن‌ها چشانند.	۲- ایهام											
ج) چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره زردی است	۳- حسن تعلیل											
	۴- حس آمیزی											
۰/۵	۲۱- در بیت: «چنان سایه گسترد بر عالمی / که زالی نیندیشد از رستمی» الف) در کدام واژه آرایه «ایهام تناسب» به کار رفته است؟ ب) واژه مورد نظر با کدام کلمه «تناسب» دارد؟											
۰/۵	۲۲- در بیت: «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مرزبان را مشتری جز گوش نیست» کدام آرایه ادبی به کار رفته است؟ الف) تمثیل ب) متناقض نما ج) اسلوب معادله د) حسن تعلیل											
۰/۵	۲۳- در همه گزینه‌ها به جز گزینه آرایه «اسلوب معادله» به کار رفته است. الف) چشم عاشق نتوان دوخت که معشوق نبیند ب) نیست پروا تلخکامان را ز تلخی‌های عشق ج) عجب نیست بر خاک اگر گل شکفت د) بی‌کمالی‌های انسان از سخن پیدا شود پای بلبل نتوان بست که بر گل نسراید آب دریا در مذاق ماهی دریا خوش است که چندین گل اندام در خاک خفت پسته بی‌مغز چون لب وا کند، رسوا شود											
	« ادامه سوالات در صفحه چهارم »											

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	تعداد صفحه : ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۳۹۸/۰۳/۰۵	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

هـ)	<p>نقد و تحلیل نظم و نثر (۴نمره)</p> <p>۲۴- با توجه به شعر زیر از « احمد عزیزی » به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>یاس بوی مهربانی می دهد / عطر دوران جوانی می دهد یاس ها یادآور پروانه اند / یاس ها پیغمبران خانه اند حضرت زهرا دلش از یاس بود / دانه های اشکش از الماس بود داغ عطر یاس زهرا زیر ماه / می چکانید اشک حیدر را به چاه عشق محزون علی، یاس است و بس / چشم او یک چشمه الماس است و بس</p> <p>الف) یک تشبیه «بلیغ اسنادی» و یک تشبیه « بلیغ اضافی» را در شعر بیابید و بنویسید.</p> <p>ب) دو مورد از ویژگی های فکری شعر بالا را بنویسید.</p> <p>۲۵- دو مورد از ویژگی های زبانی شعر زیر از « اخوان » را بیابید و بنویسید.</p> <p>سلامت را نمی خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / کسی سر بر نیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را / ننگ جز پیش پا را دید نتواند / که ره تاریک و لغزان است / و گر دست محبت سوی کس یازی، / به اکراه آورد دست از بغل بیرون / که سرما سخت سوزان است.</p> <p>۲۶- با توجه به متن زیر از « عبدالحسین زرین کوب » به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>این تنگ عیشی برای او (مولوی) نوعی ریاضت نفسانی بود؛ ناشی از خست و خشک دستی نبود. از زندگی فقط به قدر ضرورت تمتع می برد. بیش از قدر ضرورت را موجب دور افتادن از خط سیر روحانی خویش می یافت.</p> <p>الف) یک کنایه در متن بیابید و معنی آن را بنویسید.</p> <p>ب) رابطه بین واژه های « تنگ عیشی و تمتع » چیست؟</p> <p>۲۷- با توجه به متن « باری چه دردسر بدهم ؟ آن قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف ها یادش رفته. تا یک فرآش قرمز پوش می بیند، دلش می تپد، تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد، هی می گوید: « امان از همنشین بد. »</p> <p>«چرند و پرند دهخدا»</p> <p>الف) سه مورد از « ویژگی های زبانی » نثر دوره بیداری را بنویسید.</p> <p>ب) دو مورد از « ویژگی های فکری » متن بالا را بنویسید.</p>	۱ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۷۵ ۰/۵
	سر بلند و پیروز باشید.	۲۰